

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران
گروه پاسخ به سؤالات سلامت عمومی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

عنوان:

آیا کشور ایران مجدداً درگیر همه‌گیری کووید-۱۹ شده است؟

☐ درست است

☒ نادرست است

☐ تا حدی درست است

☐ نامشخص

(شواهد کافی برای آن یافت نشد)

نتیجه‌گیری:

با پایین آمدن نرخ ابتلا به آنفلوانزا در اردیبهشت و خرداد ماه سال جاری، نرخ ابتلا به بیماری کووید - ۱۹ مقداری بیشتر شده است اما این افزایش به معنی بروز همه‌گیری در کشور نیست. در عین حال این تغییرات باعث می‌شود تا رعایت اقدامات پیشگیرانه نظیر شستن مکرر دست‌ها، استفاده از ماسک به‌ویژه در اماکن پر ازدحام یا سرپوشیده، رعایت فاصله جانبی و تقویت تهویه فضاهای عمومی اهمیتی بیش از پیش داشته باشد.

متن بررسی:

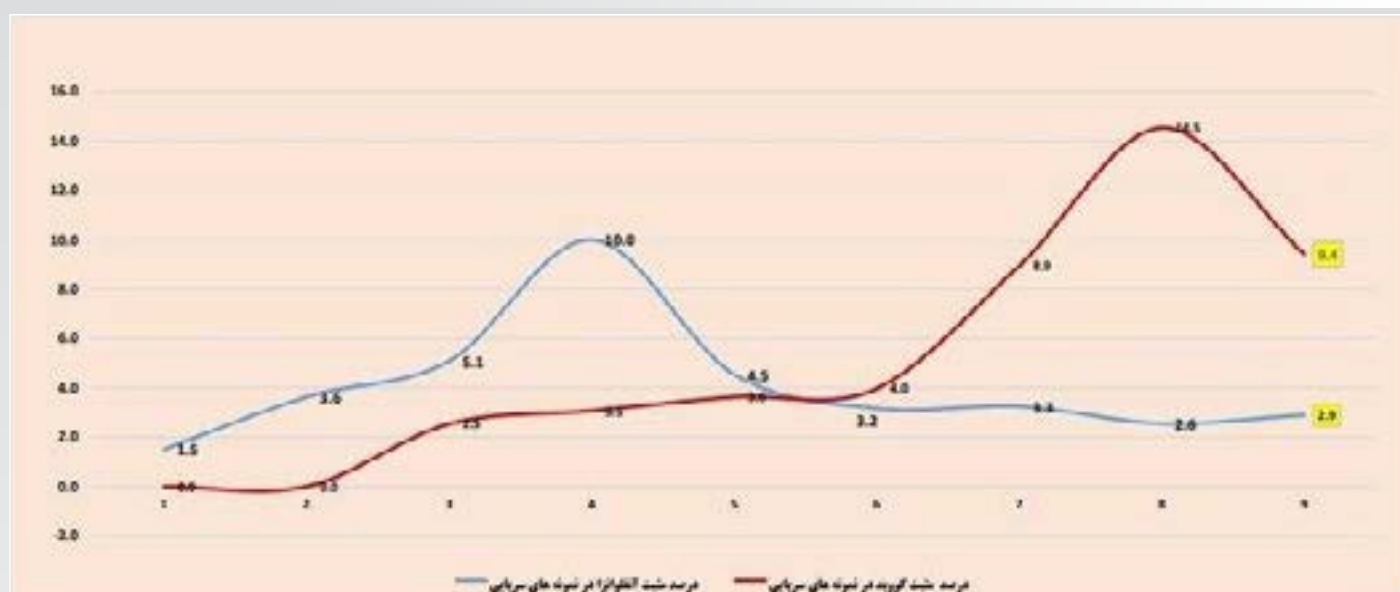
حدود سه سال از فروکش همه‌گیری جهانی کووید - ۱۹ می‌گذرد اما اجرای این بیماری هنوز تمام نشده است و مانند بسیاری از عفونت‌های تنفسی دیگر، تبدیل به بخشی از چرخه عفونت‌های تنفسی در سراسر دنیا شده است. کشور ایران نیز از این قاعده مستثنی نیست و در فصل‌های مختلف سال آمارهای مختلفی از ابتلا به این عفونت تنفسی را تجربه می‌کند. این گزاره‌برگ به بررسی روند شیوع مجدد کووید - ۱۹ در کشور ایران می‌پردازد.

بنا به اعلام وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در اردیبهشت و خرداد ماه سال جاری، در پی اعلام پایان وضعیت اضطراری بیماری کووید - ۱۹ از سوی سازمان جهانی بهداشت، رصدهای صورت‌گرفته در سامانه‌های دیده‌وری کشور حاکی از افزایش موارد ابتلا به ویروس کرونا است. در سال جاری با فروکش و کاهش آنفلوانزا از اردیبهشت ماه به بعد، کووید - ۱۹ بیشتر خودش را نشان داد اما شیوع آن همچنان کمتر از ۲۰ درصد بوده است (۱۱/۸ درصد در ماه خرداد) ^(۳). برای درک بهتر این آمار، باید بدانیم که در زمان اوج شیوع آنفلوانزا در زمستان سال گذشته، تا حدود ۳۰ درصد کل عفونت‌های تنفسی در کشور ایران مربوط به آنفلوانزا بوده است ^(۱). نوع جدیدی از ویروس کرونا نیز در کشور دیده نشده و موارد بستری و مرگ ناشی از این بیماری نیز مانند دو سال گذشته است. همچنین لازم به ذکر است که روند گردش ویروس‌های تنفسی در کشور همچنان ادامه دارد ^(۲).

مطابق با آخرین اطلاعات منتشرشده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، از ابتدای اردیبهشت ماه کووید - ۱۹ در کشور شایع بوده اما خیلی شدید نبوده و میزان مرگ و میر بالایی نداشته است. بیشترین موارد ابتلا هم احتمالاً از نوع امیکرون^۱ بوده و برخی افراد که بیماری‌های زمینه‌ای داشته‌اند به نوع شدید این بیماری مبتلا شده‌اند. به نظر می‌رسد واکسن‌های این بیماری چندان برای پیشگیری از ابتلا به نوع امیکرون موثر نیست زیرا ویروس کرونا مدام جهش می‌کند و واکسن‌های قدیمی کرونا روی ویروس‌های جدید کارایی زیادی ندارد (۱).

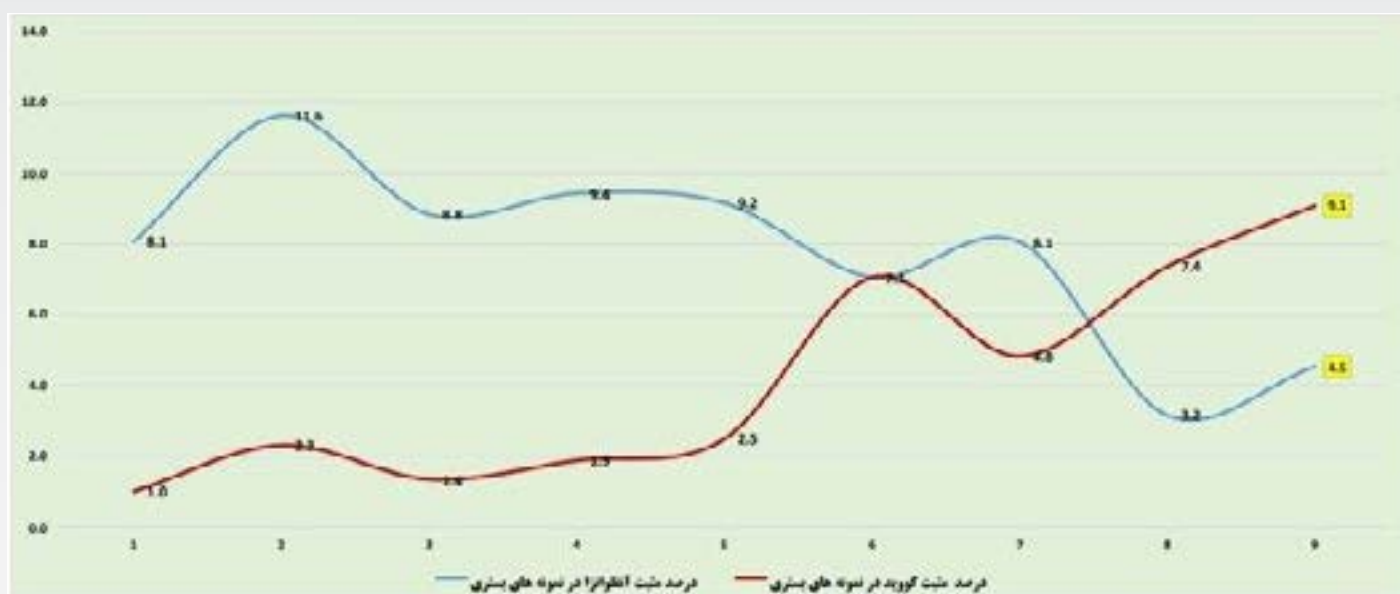
در نمودار شماره ۱ و ۲ مقایسه درصد مثبت کووید و آنفولانزا در دیده‌وری هفتگی بیماری‌های حاد تنفسی - سرپایی و بستری - ۱۴۰۴ را نشان داده شده است.

درصد مثبت کووید و آنفولانزا در دیده‌وری هفتگی بیماری‌های حاد تنفسی - سرپایی - ۱۴۰۴

نمودار شماره ۱- درصد مثبت کووید و آنفولانزا در دیده‌وری هفتگی بیماری‌های حاد تنفسی - بستری - ۱۴۰۴

درصد کووید و آنفولانزا در دیده‌وری هفتگی بیماری‌های حاد تنفسی - بستری - ۱۴۰۴

نمودار شماره ۲- درصد مثبت کووید و آنفولانزا در دیده‌وری هفتگی بیماری‌های حاد تنفسی - بستری - ۱۴۰۴

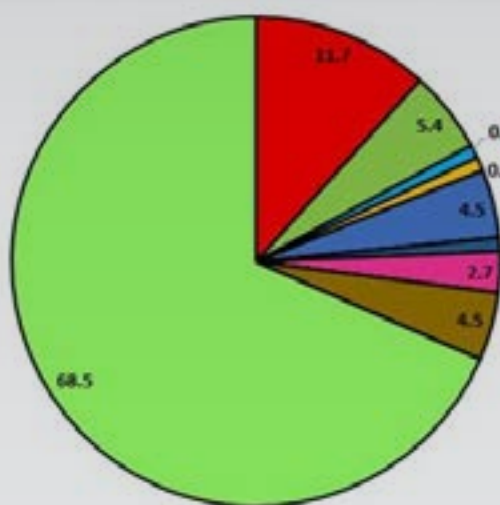

نظام دیده‌وری کووید - ۱۹ و آنفلوانزا در ۱۵ دانشگاه علوم پزشکی منتخب کشور در شهرهای اهواز، کرمان، کرمانشاه، ارومیه، تبریز، ساری، مشهد، بیرجند، زاهدان، شیراز، اصفهان و همدان در حد زیر تایپ و در سه دانشگاه یزد، گیلان و اردبیل در حد نوع ویروس فعال است (۳).

بر اساس یافته‌های دیده‌وری‌ها ویروس موارد آنفلوانزا که در اوایل سال جاری بیشترین آمار ابتلا را داشته، از ماه اردیبهشت شروع به کاهش کرده و در واقع به علت افول موارد آنفلوانزا از نیمه اردیبهشت به بعد، درصد کووید - ۱۹ در بین بیماران تنفسی افزایش یافته است، به این صورت که در ماه فروردین این درصد حدود ۱/۶ درصد بوده و به ترتیب در اردیبهشت و خرداد به ۱۰/۸ و ۱۱/۷ درصد افزایش یافته است. با این وجود باید در نظر داشت که این افزایش به معنی بروز همه‌گیری نیست (۳). ضمناً نوع جدیدی از ویروس کرونا نیز در کشور دیده نشده است و موارد بستری و مرگ این بیماری نیز مانند دو سال گذشته است و افزایشی نداشته است بنابراین جای نگرانی وجود ندارد (۱). در نمودار شماره ۳ و ۴ نتایج دیده‌وری پاتوزن‌های تنفسی در سال ۱۴۰۴ نشان داده شده است.

دیده وری ۲۱ پاتوژن تنفسی - خرداد ۱۴۰۴

- SARS-CoV2
- Rhinovirus
- FLU/A/ B
- Adenovirus
- Parainfluenza2-3-4
- Bocaviruses
- HMPV
- NEGATIVE

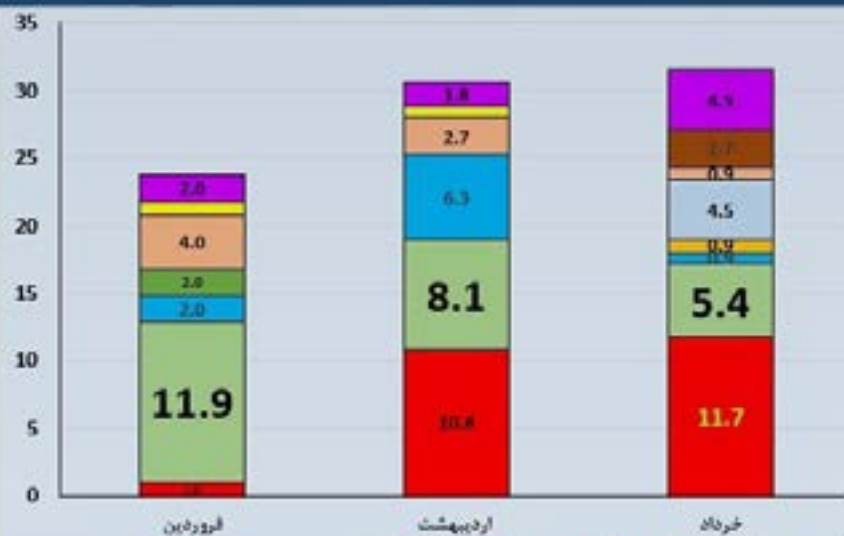
6

<http://icdc.behdasht.gov.ir>

مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر

نمودار شماره ۳- دیده‌وری ۲۱ پاتوژن تنفسی - خرداد ۱۴۰۴

نتایج دیده وری چند پاتوژن تنفسی - مقایسه ماهانه ۱۴۰۴

- HMPV
- RSV A/B
- Bocaviruses
- HCoV NL63/OC43/HKU1
- Enteroviruses
- Parainfluenza2-3-4
- Adenovirus
- FLU/A/ B
- Rhinovirus
- SARS-CoV2

تکته: در ۱۱۱ نمونه ارسالی در خرداد ماه، تعداد ۳۵ ویروس شناسایی و ۵ مورد از ویروس HMPV شناسایی گردید.

<http://icdc.behdasht.gov.ir>

مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر

نمودار شماره ۴- نتایج دیده‌وری چند پاتوژن تنفسی - مقایسه ماهانه ۱۴۰۴

علاوه بر آمار مربوط به کشور ایران، مطابق با نمودارهای سازمان جهانی بهداشت نیز به صورت کلی میانگین آمار مربوط به شیوع کووید - ۱۹ در سال ۲۰۲۵ افزایشی نداشته است و در سطح جهانی نیز اقدام جدیدی نیاز نیست. البته در ماه می میلادی این آمار خیز داشته است اما به حدی نبوده که باعث بروز نگرانی شده باشد (۴).

به صورت کلی مسئله‌ی خیز کرونا رخداد تازه‌ای نیست. بدیهی است وقتی جامعه به سبب رعایت پروتکل‌های بهداشتی و یا واکسیناسیون منظم ایمنی نسبی را کسب می‌کند، چرخش و فعالیت ویروس نیز به همان میزان کاهش می‌یابد، ولی در وضعیتی که جوامع نسبت به کووید - ۱۹ دیگر ایمنی اولیه را ندارند و مدت‌ها از آخرین واکسیناسیون گذشته است، بازگشت موج بیماری دور از انتظار نیست؛ بنابراین برای احتیاط بیشتر توصیه می‌شود همانند سابق اقدامات پیشگیرانه نظیر شستن مکرر دست‌ها، استفاده از ماسک به‌ویژه در اماکن پرازدحام یا سرپوشیده، رعایت فاصله جانبی و تقویت تهویه فضاهای عمومی رعایت گردد.

منابع:

1 - https://icdc.behdasht.gov.ir/Influenza_Situation

2 - <https://irna.ir/xjTHzf>

3 - <https://icdc.behdasht.gov.ir/lastnews>

4 - <https://data.who.int/dashboards/covid19/cases>

گزاره‌برگ‌های حاضر توسط مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران تهیه شده و کلیه حقوق معنوی آن محفوظ است.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران، سازمانی است که برای دیده‌بانی وضعیت سلامت، تولید و ترویج به‌کارگیری شواهد علمی مورد نیاز برنامه‌ریزان و سیاستگذاران سلامت و جامعه در سطح ملی ایجاد شده است. مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران در تلاش است با عمل به رسالت خود به‌عنوان دیده‌بان سلامت کشور با استفاده از همه توان دانشی داخل کشور و به‌کارگیری ظرفیت‌های بین‌المللی، ضمن پیش‌بینی روندها و رصد شاخص‌های نظام سلامت؛ با استفاده از تجربیات سایر نظام‌های سلامت، مداخلات مؤثر برای اصلاحات در نظام سلامت را طراحی و توصیه کند و در صورت اجرای آنها به ارزیابی و پایش مداخلات بپردازد. از سویی به‌عنوان مرجع و مشاور تأمین شواهد علمی تصمیم‌گیران سلامت در کشور و دیده‌بانی منطقه شناخته شده و از این طریق مجریان و متولیان حوزه سلامت را در دستیابی به جامعه سالم یاری می‌کند.

این مؤسسه در راستای انجام وظایف سازمانی و همچنین مسئولیت اجتماعی خود با رصد مداوم اخبار و اطلاعات نامعتبر حوزه سلامت در سطح جامعه و شناسایی نیازهای آموزشی مردم، با بهره‌گیری از ظرفیت علمی خود در زمینه مرور آخرین شواهد علمی، اقدام به تهیه گزاره‌برگ‌های پاسخ به سوالات سلامت عمومی نموده است. هدف از تهیه این گزاره‌برگ‌ها ارتقا سطح سواد سلامت مردم و در نتیجه آن بهبود سلامت جامعه می‌باشد.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران

تهران، بلوار کشاورز، خیابان وصال شیرازی، خیابان بزرگمهر شرقی، پلاک ۷۰

محتوای الکترونیک گزاره برگ‌ها در وبسایت موسسه، به آدرس www.nihr.tums.ac.ir قابل دستیابی است. در صورت هرگونه ابهام و یا سوالات مرتبط با سلامتی با آدرس ایمیل **گروه پاسخ به سوالات سلامت عمومی** موسسه nihr-info@sina.tums.ac.ir در تماس باشید.